

Combat, proximitat, missió (12)

«Construir sobre pedra» El pla de vida (II)

El camí que recorrem al costat de Déu està marcat tant per temps de bonança com per dificultats i fatigues. Les pràctiques cristianes, que donen forma al pla de vida, ens impulsen i ofereixen seguretat en aquesta aventura. Sobretot, ens ajuden a redescobrir que el Senyor sempre és al nostre costat.

10/07/2025

Durant els seus anys a Natzaret, Jesús va conèixer des de dins el treball manual; potser fins i tot el de la construcció. Sant Mateu ens ho deixa entreveure quan, en els últims compassos del Sermó de la muntanya, recull una comparació de la qual el Mestre es va servir alguna vegada per explicar com havíem d'assimilar els seus ensenyaments. Jesús parla de dos tipus de constructors: un que edifica casa seva sobre sorra i un altre que tria construir sobre roca (cf. *Mt* 7, 24-27). Les cases són en aparença semblants, perquè totes dues estan construïdes a partir de les mateixes paraules de Jesús, però el temps mostrarà fins a quin punt una és molt més fràgil que l'altra. Quan arriben les dificultats — quan la pluja cau, arriben les torrentades i els vents bufen i

envesteixen la casa—, queda molt clar que no n'hi ha prou amb tenir una noció abstracta i teòrica de la vida cristiana: quedar-se allà seria com construir sobre sorra. Per això, necessitem freqüentar Jesús, mantenir-hi un contacte assidu: acostumar-nos a escoltar-lo atentament en l'oració i desenvolupar altres hàbits estables, duradors, que ens ajudaran a posar en pràctica les seves paraules. Així podrem viure d'ell, no només en els temps de bonança, sinó també en els moments en què la nostra fe i les nostres conviccions es posin a prova.

Sant Josepmaria expressava quelcom molt semblant a partir d'un record d'infantesa, que s'apropa a la vida interior des de la imatge del camí: «Em van quedar molt gravats en el meu cap de nen aquells senyals que hom posava a la vora dels camins, a les muntanyes de la meva terra; em van cridar l'atenció uns pals alts,

ordinàriament pintats de vermell. Em van explicar aleshores que quan cau la neu, i tapa camins, sembrats i pastures, boscos, penyals i barrancs, aquestes estaques sobresurten com un punt de referència segur, perquè tothom sàpiga sempre per on passa la ruta.» En la vida d'un cristià, continuava, passa alguna cosa semblant: «Hi ha primaveres i estius, però també arriben els hiverns, dies sense sol i les nits orfes de lluna. No podem permetre que el tracte amb Jesucrist depengui del nostre humor, dels canvis del nostre caràcter.» I és precisament en aquests moments més difícils, acabava, quan un pla de vida espiritual és més necessari: aquestes pràctiques, «ben arrelades i ajustades a les circumstàncies pròpies de cada u, seran com aquests pals pintats de vermell que continuen marcant-nos el rumb, fins que el Senyor decideixi que torni a brillar el sol, que es fonguin els gels, i el cor torni a vibrar, encès amb un

foc que de fet no es va apagar mai; restà solament com un caliu amagat a la cendra d'una temporada de prova, o de menys delit, o de sacrifici escàs».^[1]

Créixer en les crisis

És molt normal que, al llarg de la vida, un hagi de passar moments de crisi, de més o menys entitat.^[2] Passa, per exemple, que els joves s'entusiasmen amb grans ideals i es llancen a l'aventura sense reflexionar massa; tanmateix, quan adquireixen més experiència, es desanimen: constaten com n'és de difícil canviar el món, o ja simplement canviar un mateix; o se sorprenden de la facilitat amb què les seves emocions, abans fortes i que potser creien garantia de l'estabilitat de les seves conviccions, cedeixen davant de noves circumstàncies. També hi ha moments de la vida, punts d'inflexió, com l'arribada de la

maduresa o de la jubilació, en els quals naturalment es tendeix a fer balanç del camí recorregut, i en què de vegades passen a primer pla els fracassos, les decepcions, què podia haver estat i no va ser; llavors, pot ser difícil acceptar la història d'un mateix, potser s'ennuvola la vista per valorar i agrair tantes coses bones, i es busca consol en el que sant Josepmaria va anomenar, amb un joc de paraules intraduïble, la *mística del tant de bo*: «tant de bo que no m'hagués casat, tant de bo que no tingués aquest ofici, tant de bo que tingués més salut, o menys anys, o més temps!». ^[3]

Aquestes crisis i altres de similars no són —no haurien de ser— moments sense Déu: també llavors, fins i tot més, el Senyor és a prop nostre i es continua donant sense mesura. Per això, les crisis són oportunitats importants per créixer en la relació amb Déu, que pot fer florir el desert i

treure fruit de la terra seca (Is 35, 1). L'idealisme juvenil pot ser purificat i elevat per la gràcia, però necessita madurar per arribar a ser veritablement sobrenatural. Els revessos i les decepcions no ens han de convertir en cíncics «realistes», perquè el mer coneixement de les nostres limitacions naturals està lluny de ser tota la veritat sobre nosaltres mateixos i sobre la història humana. Aquests moments, que poden ser durs, són llocs de maduració, en què el Senyor ens vol eixamplar el cor. Un escriptor francès ho va dir de manera eloqüent: «L'home té llocs al seu pobre cor que no comencen a existir fins que el dolor hi entra, de manera que arribin a *ser*».^[4]

De la mateixa manera que l'amor humà es construeix i s'aprofundeix passant temps junts (patint junts!), així el nostre amor a Déu s'enforteix i es renova per la freqüentació, per la

unió «amb Crist en el Pa i en la Paraula, en la Sagrada Hòstia i en l'oració»,^[5] en les seves diferents modalitats: adoració silenciosa, diàleg confiat, examen de consciència, oració vocal, etc.

Aquests hàbits i altres de similars no són una llista tediosa de coses que s'han de fer, sinó *trobades* que desperten, aviven i enriqueixen la relació amb Déu, i des d'aquesta les relacions amb els altres, que es tornen més fortes i profundes.

Amb el cor obert a Déu

«Amb el mateix cor amb què he estimat els meus pares i estimo els amics, amb aquest mateix cor jo estimo Crist, i el Pare, i l'Esperit Sant i Santa Maria».^[6] La vida espiritual és fonamentalment una relació d'amor, i per això la bellesa i els reptes de l'amor humà són com un llibre obert per comprendre'n millor els dinamismes. Així, per exemple, quan

el compromís d'un matrimoni es debilita, pot ser en part perquè marit i muller s'han anat distanciant progressivament. Es tracta d'un perill constant en una relació estreta: que la parella no maduri i creixi junta, perquè la vida de cadascú adquireix noves dimensions que no són compartides amb l'altra persona, i que no s'integren en la seva aventura comuna.

Quelcom semblant passa en la nostra vida espiritual. Déu no canvia, però nosaltres sí; i cal que compartim amb ell, en un diàleg íntim i continu, tot el que ens passa i ens habita, des dels èxits o les decepcions professionals fins a les nostres aficions i assumptes familiars: viure totes les coses «amb el cor obert cap a Déu, de manera que el treball, també en la malaltia, fins i tot en la dificultat, estigui obert a Déu».^[7] Així, a mesura que avancem per la vida, el Senyor ens podrà revelar noves dimensions dels

tresors de saviesa i coneixement amagats en Crist (cf. *Col 2, 3*): aquesta saviesa que s'adquireix en el silenci de l'oració, en els moments d'acció de gràcies després de la comunió, en la contemplació de les paraules i de la vida de Jesús als Evangelis. Els deixebles d'Emmaús, «durant el seu misteriós viatge amb Crist ressuscitat, van viure un moment d'angoixa, confusió, desesperança i decepció. Però, més enllà de tot això i malgrat tot, alguna cosa va passar en el fons: “No ens cremava el cor dins nostre mentre conversava amb nosaltres pel camí?” (*Lc 24, 32*)».^[8]

Ens hem de deixar ajudar, i ajudar també els altres, de manera que la nostra vida espiritual no es limiti «només a anar endavant». Com ens ha recordat el Pare, «la formació, al llarg de tota la vida, sense descuidar-ne l'exigència necessària, tendeix en una mesura important a *obrir horitzons*».^[9] La nostra lectura

espiritual, i els textos i recursos que fem servir per alimentar i enriquir la nostra fe, han d'estar ben triats perquè ens ajudin a aprofundir en la nostra experiència de Déu, de manera que ens aportin noves perspectives i parlin de les necessitats del nostre cor, que seran diferents segons les persones i segons els moments. L'Esperit Sant se servirà d'aquests esforços, sempre modestos en comparació amb els seus dons, per fer la seva obra en nosaltres.

Però aturem-nos encara en una altra analogia amb l'amor humà. Si vèiem que un enemic d'una relació és que la parella es deixi de veure amb regularitat, un altre perill igual de poderós és que, fins i tot veient-se, no es parlin de veritat: hi són presents amb el cos, però no amb l'ànima; no obren el cor i no escolten amb veritable interès. En aquest cas, passar temps junts es pot convertir

en una càrrega; i viceversa, renunciar a aquest temps es pot presentar com un alliberament. Quelcom semblant pot passar en la vida espiritual si un s'até a un pla només per complir una obligació. Sant Josepmaria parlava d'aquesta mena de rutina com el «veritable sepulcre de la pietat».^[10]___

Davant d'aquest risc, és encoratjador pensar que estem cridats a «començar i recomençar» moltes vegades al llarg del camí.^[11]___ De la mateixa manera que les parelles que es continuen estimant, després de tants anys, es poden dir «gràcies» i «ho sento» per moltes coses petites, també nosaltres necessitarem sovint reprendre un hàbit que hem començat a descuidar, posar més el cap i el cor en la nostra lectura espiritual, o redescobrir el valor d'algunes oracions tradicionals abans o després de la Missa, si ens adonem que ens distraiem fàcilment.

S'entén així per què la fidelitat al pla de vida no consisteix a aspirar a aconseguir una «execució perfecta», com si fóssim solistes en un concert de cambra o atletes en una competició olímpica de gimnàstica artística. Més aviat es tracta de mantenir-nos en l'amor de Déu (cf. *Jn* 15, 9): descobrir i redescobrir, cada vegada una mica més, l'únic fonament sòlid sobre el qual podem construir la nostra vida. I trobar en aquesta pedra ferma l'alegria i la pau que el nostre cor anhela: «Descansa en la filiació divina. Déu és un Pare —el teu Pare!— ple de tendresa, d'infinit amor. —Anomena'l Pare moltes vegades, i digues-li —a soles— que l'estimes, que l'estimes moltíssim!: que sents l'orgull i la força de ser fill seu».^[12]

Oskari Juurikkala

[1] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 151.

[2] Cf. Sant Josepmaria, *Carta 2*, núm. 22, sobre la «crisi dels 40 anys»; més en general, cf. R. Guardini, *Las etapas de la vida*, Madrid, Palabra, 2022.

[3] Sant Josepmaria, *Converses*, núm. 88; cf. *Camí*, edició críticohistòrica, comentari al núm. 832; J. Peña, «Mística ojalatera y realismo en la santidad de la vida ordinaria», *Anuario Filosófico*, 2002 (35), 629-654.

[4] L. Bloy, Lettre, 25-04-1873, *Lettres de jeunesse*, 1870-1893, Paris, Édouard-Joseph, 1920.

[5] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 118.

[6] *És Crist que passa*, núm. 166.

[7] Papa Francesc, Audiència, 21.06.2017.

[8] Papa Francesc, Enc. *Dilexit ens*,
núm. 7.

[9] F. Ocáriz, Carta pastoral, 9.01.2018,
núm. 11.

[10] *Amics de Déu*, núm. 150.

[11] Cf. Sant Josepmaria, *Camí*, núm.
292; *Forja*, núm. 384.

[12] *Forja*, núm. 331.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/combat-
proximitat-missio-12-construir-sobre-
pedra-el-pla-de-vida-ii/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/combat-proximitat-missio-12-construir-sobre-pedra-el-pla-de-vida-ii/) (05/08/2025)